

Phong tục dựng nhà mới *Padeng sang biruw* ព្រាង ព្រាង ប៊ីរុវ

Phong tục dựng nhà mới không ngoài mục đích xin thần *yang Po Ali*, *po Phua Mâh* ប៉ូ ផ្កា ម៉ា ប៉ូ ផ្កា ម៉ា , cũng như ông bà tổ tiên *muk kei* មុក គី và các thần *yang* khác cho vợ chồng có nơi ăn chốn ở, làm ăn phát tài phát lộc và trăm năm hạnh phúc. Về tổ chức thì do hộ gia đình tổ chức thực hiện. Nghi lễ có định kỳ vào các tháng 3, 6, 8 và 10 Chăm lịch hàng năm, với thời gian trong buổi sáng hay buổi chiều ngày thứ tư, hạ tuần trăng vào các tháng nêu trên trong giờ hoàng đạo *tuk mahé sarai ngan tuk disi* តុក ម៉ា អេ សារ៉ៃ ណង តុក ឌីសិ . Về địa điểm hành lễ thì trong sân nhà, với chức việc chủ lễ là vợ chồng người làm nhà mới và ông thầy cúng *gru urang* គ្រូ ឡាន phụ giúp cúng kính.

Theo phong tục dựng nhà mới thì chỉ có các mâm cơm cá và chè xôi để cúng thần *yang* gồm : Cơm *lisei* លីសៃ - Canh cá *aia habai ikan* អៃ ហៃ ឺកា - Cá kho *ikan khaow* ឺកា ក្បោ - Cá chiên *ikan ciing* ឺកា ឌីង - Rau quả *njem patem* ណៀម ប៉ាតេម - Mắm chấm *masin* ម៉ាសិន . Và các vật lễ khác thì có trầu cau *hala panâng* ហ្លា ប៉ាណង , rượu *alak* ឡាក់ và nước trà *aia caiy* អៃ ចៃ , với các loại bánh gồm : Bánh trái *baoh ahar* បា អា - Chuối *patei* ប៉ាតៃ - Hạt nổ *kamang* កាម៉ង .

Các vật lễ khác thì có trầu cau *hala panâng* ហ្លា ប៉ាណង , rượu *alak* ឡាក់ và nước trà *aia caiy* អៃ ចៃ , với các loại bánh gồm : Chè xôi *abu ndiép* ឧបូ ណឌីប - Bánh trái *baoh ahar* បា អា - Chuối *patei* ប៉ាតៃ - Hạt nổ *kamang* កាម៉ង . Còn về nhạc cụ cũng như ca vũ thì không có và chỉ có lời cúng bái khẩn vái và chúc phúc gia đình của ông thầy cúng *gru urang* Với các vật dụng thiết.

Quảng Văn Đại